

Поезія (в перекладі І. Бондаренка)

Кобаясі Ісса

Коли помру,
Доглянь мою могилу,
Зелений конику!

(1790-95)

Мощуся ближче до гарячої жаровні
В тісному колі
Мовчазних людей.

(1790)

Не йдіть сюди!
Маленькі світлячки
Літали тут увечері учора.

(?)

Дзюрчить, дзюрчить,
Дзюрчить над полем дощ —
Засохлим полем!

(1791)

Довкола тиша!
В озері на дні
Захмарені вершини спочивають.

(1792)

Розлуки біль!
Коханої хатинку
Шукаю поглядом затьмареним ще раз.

(1794)

Помийним рівчаком
Несеться поверх криги
Вода, якою промивали рис.

(1794)

Розтанув сніг —
І радісно як сяють

Зірок обличчя!

(1804)

Де саме на Молочному Шляху
Зоря моя
Сьогодні заночує?

(1804)

Коли повернешся,
Будь ласка, не забудь
Мою хатинку, ластівко маленька!

(1804)

Весна відходить.
По містах розпродаж
Брилів солом'яних, бамбукових запон.

(1805)

Візком скалічена,
Уже напівзасохла
Лежить фіалка.

(1805)

Осінній вітер.
Як же позбігались
Після пофарбування рукави!

(1805)

Лети сюди,
Горобчику-сирітко!
Удвох і забавляйтесь веселіш!

(1806)

Фазан токує так,
Немов це він
Відкрив сьогодні в небі першу зірку.

(1806)

Мою хатинку,
Равлику, пильнуй
Укупі з соловейком голосистим!

(1807)

Хоча і розумію:

По мені ті дзвони! —

Вечірньою втішаюсь прохолодою.

(1809)

Звисати з сливи —

От і вся робота

Метелика-мішечника в житті.

(1809)

Відпущений на волю,

Стрімголов злітає птах

І вмить зникає в небі.

(1810)

Хоча й хитаюсь,

Як дівоча квітка,

Та ще тримаюсь, ще не піддаюсь!

(1810)

Гусей осінніх настроїв у душі.

Що ж, прощайте!

Прощайте, друзі!

(1810)

Усе як завжди в новорічне свято:

І сливи цвіт,

І привітань слова!

(1811)

Не криючись,

Красуня позіхає.

Весняний дощ.

(1811)

Весняний вітерець!

Навіть корову

Приваблює Дзенкодзі¹ вдалині.

(1811)

Яке братерство!
Народись я знову,
Метеликом хотів би бути теж!

(1811)

Віднині
Спіть спокійно, дикі гуси!
Ви вдома, ви в Японії тепер.

(1812)

Дзенкодзі — відомий буддійський храм у преф. Наґано.
Мій любий конику,
Приходь до мене ще!
Посидиш на колінах, як сьогодні.

(1812)

Скрекочуть жаби.
Що їх веселить
На цьому світі?

(1812)

Про щось задумався
Мій норовистий кінь.
Туман довкола.

(1812)

Час локшини гречаної поїсти!
В Сінано¹ місяць
Храм Дзенкодзі освітив.

(1812)

Тисячоліття
Чи лише сьогодні
У небі так курличуть журавлі?

(1812)

Готують моті!
Мабуть, і мені
Вже час на батьківщину повертатись.

(1812)

Сінано — назва гірської місцевості (преф. Наґано).

Невже оця

В заметах снігу хатка —

Моя остання стріха на землі!

(1812)

Нумо, сюди, горобчику малий!

Біля воріт

Розтанув снігу клаптик.

(1813)

Роса зникає,

Як якийсь непотріб

Брудного світу.

(1813)

Не ґелґочи, гусаче!

В грішнім світі, куди не глянь,

Те ж саме навкруги!

(1813)

Під супровід сопілок із соломи

В танку кружляє

Горобців юрба.

(1813)

Маленькі жабенята у траві

Під листям в жмурки

Між собою грають.

(1813)

Як байдуже

Глядить на гори

Жаба!

(1813)

Під спів цикад

Впада в обійми неба

За обрієм далеким Тікума¹.

(1813)

Дитятко плаче —
Так йому кортить
Дістати з неба місяця медяник!

(1813)

Вогнями феєрверка
За хвилину
Велике озеро наповнюється теж.

(?)

Дім прибирають.
Конику мій любий,
Краще тікай хутенько звідсіля!

(1813)

Яким смачним здається цей сніжок,
Що ніжно-ніжно
Стелиться на землю!

(1813)

За очкуром підштаників — сопілка.
Вперед!
На свято Зустрічі Зірок!

(1814)

Тікума ("Тікума-гава") — найдовша ріка Японії, що протікає через префектури Наґано та Ніїґата.
Кущі хаґі —
Немає краще місця, щоб в жмурки гратися,
Для кошенят малих!

(1814)

В Японії
Від самого порога —
Квітучі вишні!

(1815)

Забутий храм.
І саме біля нього
Чомусь так буйно сакура цвіте.

(1815)

Дитя на спині у неньки
Розмахує квіткою в такт
Пісні збиральниць чаю.

(1815)

У пляшці з-під саке про щось шепочуть
Засохлі криптомерії листки.
Осінній перший дощ.

(1815)

Гусаче! Гей, гусаче!
Скільки ж років
Тобі було, як мандрувати став?

(1816)

Маленькі рибки
Бавляться в тазку.
День зміни одягу.

(1816)

Сідницями
До Бога повернувшись,
Скрекочуть жаби.

(1816)

Таким міцним здається та надійним
Це голе тільце
В першій кімоно.

(1816)

Дзень-дзень-дзень! —
Над смарагдовим полем
Паперового змія танок.

(1816)

Худеньке жабенятко,
Не здавайся!
За тебе вболіває сам Ісса!

(1816)

Великий Будда
Носом видихає
Туман ранковий.

(1816)

Лише на двійку
Збільшив шістдесят —
Які холодні ночі наступили!

(1816)

Засяяв місяць —
І найменший кущик
Уже святкує!

(1817)

Розслаблено відкинула убік
Квітуча хризантема
Свої стебла.

(1817)

Яке шахрайство!
Квіти для людей
У грішнім світі!

(1818)

Небесна Річка¹
Зоряним потоком
Вливається в верхів'я гір Кісо.

(1818)

"Дзінь!" — раз, "дзінь!" — два, "дзінь!" — три, —
Чийсь голосять дрова.
Осінні сутінки.

(1818)

Стає помірнішою
Радість у душі.
Моя весна!

(1819)

У горах місяць

Квітів крадіям
Підсвічує.

(1819)

Небесна річка ("Ама-но ґава") — Чумацький (Молочний) Шлях.
Квіту́ча сливо!
Підкажи гостям:
Зіпсований замок — про людське око!

(1819)

Вишневий затінок!
Для нього серед нас
Чужих та незнайомих не існує.

(1819)

Лакованої таці чорна гладь.
На ній і муха раптом
Посковзнулась!

(1819)

Коби́ла-мати
Сторожко пильнує своє ло́ша,
Що п'є із джерела.

(1819)

Повен страждань цей світ!
Навіть коли цвіте сакура,
Навіть коли цвіте!

(1819)

Тікай, тікай,
Горобчику, мій любий!
Його Величність виступає — кінь!

(1819)

Котись-котись,
Жолудю!
Люлі-люлі-люлі!1

(1819)

Своєю стежкою

З захмарених вершин
Вервечкою спускаються мурахи.

(1819)

Життя — росинка!
Хоч воно й росинка,
А все ж таки!2

(1819)

Що б не було,
Але на схилі літ
Лише на тебе, Боже, покладаюсь!

(1819)

Єдине прізвище
У книзі гостьовій.
Вечірній холод!

(1819)

Не варто лаятися,
Птаство перелітне!
Взаємодопомога — ваш талан!

(1819)

Вірш, написаний за мотивами стародавньої колискової пісні.
Вірш, написаний з приводу смерті маленького сина.
Який чудовий паперовий змій
Піднявся в небо
Над житлом убогим!

(1820)

Мале хлоп'я,
Нав'ючене травою.
Травневий дощ!

(?)

Не бийте муху!
Гляньте, як вона
Старанно руки й ноги витирає.

(1820)

Міхурника кущі.
А поміж ними —
Десть з семеро малих дітей-прочан.

(1820)
Маленький равлик
Вправно завернув
За ріг веранди.

(1821)
Відламаним на палички для їжі
Стебельцям сусукі
Теж нині свято!

(1821)
Квітуча дейція¹!
А поруч — колобки,
Наліплені із глини дітворою.

(1821)
Здається, не гранат,
А сам диявол
Роззявив свою пащу вогняну.

(1821)
Осінній ураган
Уміло й легко
Над вогнищем розправу учинив.

(?)
До матері
В негоду пригорнувшись,
Дитя заснуло.

(1821)
Не плач, цвіркунчику!
Бо навіть у зірок
Кохання без розлуки не буває.

(1822)
Під блискавками

Хтось посеред поля
Купається.

(1822)

Дейція ("уно-хана") — кущоподібна рослина з квітками білого та блідо-рожевого кольору

(лат.: Beii2Ia).

Що хочеш вибирай:

З криниці — воду

Чи поруч, зверху каменя, — вино!

(1822)

Здається,

Що маленький водоспад

Жартує іноді з червоним листям клена.

(1822)

Уважно й сторожко

Глядить бекас на мене.

Смеркається.

(?)

Молочний Шлях!

Невже моя зоря

Також одна сьогодні заночує?

(1822)

Очеретянка в річці Тікума

Завмерла:

Ані сплеску, ані звуку!

(1822)

Базар ранковий.

Градом весняним

Наповнені по вінця всі жаровні.

(1823)

Нумо, равлику!

Потихесеньку

Підіймайся на Фудзіяму!

(1823)

Через поля
Сягає шлях прямий —
Шлях на молебень десятивечірній.

(1823)

Танок побачити
Навіть Дзідзо прийшов —
Став у рядочок поміж глядачами.

(1823)

Це дерево теж зрубають.
Невже ти цього не знаєш,
Пташино, що в'єш гніздечко?

(1824)

Форелі нерест.
У повітрі теж
Мигтять опалі сакури листочки.

(1824)

Йде перший сніг.
Удалині маячить село,
В яке сьогодні поспішав.

(?)

Ніхто й не доторкнувся
До записки!
Зимова самота.

(?)

Стареча кволість!
Гілку на підпал
Не можу об коліно поламати.

(?)

Басьо1 річниця!
В цьому році теж спромігся все-таки
Здолати шлях далекий.

(?)

Переклад І. Бондаренка